

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNIT**

Mgr. Ibolya Pappová

Voda a jej okolie - 2. časť

2014

Vydavateľ:	Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava
Autor UZ:	Mgr. Ibolya Pappová
Kontakt na autora UZ:	ZŠ s MŠ s VJM Tomášikovo, Hlavná 4-5, 92504
Názov:	Voda a jej okolie - 2. časť
Rok vytvorenia:	2014
Oponentský posudok vypracoval:	Mgr. Anita Horváth
ISBN 978-80-565-0702-5	

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

Pracovní list č. 1	4
Zdroje	16

A **mocsár** állóvíztől teljesen felázott terület, melyet általában sűrű növényzet, egybefüggő, mozdulatlan víztükör borít. A sík vidéken a csapadékvíz meggyűlik, és sem lefolyni, sem a talajba beszivárogni nem tud. A tavak és a folyók vize mocsarakat hozhat létre. A folyók szabályozása előtt igen nagy területeket borítottak el a mocsarak, melyeket mezőgazdasági célokból jórészt lecsapoltak. A sekély mocsarat gyakran teljesen belepi a növényzet, ilyenkor **láp** a neve. A mocsarak állatvilága fajokban rendkívül gazdag.

Mocsártípusok

1. ábra

2. ábra

3. ábra

Növényvilága: békalencse, hínár, tavirózsa, sás, nád, vízililiom, mocsári gólyahír, kékperje, fűzfa, nyárfa

Állatvilága:

Rovarok – mocsári szitakötő, *Halak* – lápi póc, réti csík, *Kétéltűek* - kecskebéka, tarajos göte, *Hüllők* - vízisikló, mocsári teknős, *Madarak* - gyurgyalag, kakukk, sárgarigó, búbos banka, fülemüle, karvaly, szürke gém, fehér gólya, egerészölyv, barna rétihéja, vörös vércse, *Emlősök* - vízipocok, menyét

1.1 Feladat: Válaszd meg az alábbi kérdéseket a mellékelt szöveg segítségével!

- Milyen terület a mocsár?

.....

- A mocsár növényzete sűrű vagy ritka?

.....

- Milyen víz borítja a mocsarakat?

.....

- A mocsarakban a víz meggyűlik vagy elfolyik?

.....

- Minek a vize hozhat létre mocsarat?

.....

- A mocsarak vize be tud szivárogni a talajba?

.....

- A folyók szabályozása előtt több vagy kevesebb mocsarunk volt?

.....

- Milyen célokból csapolták le a mocsarak nagy részét?

.....

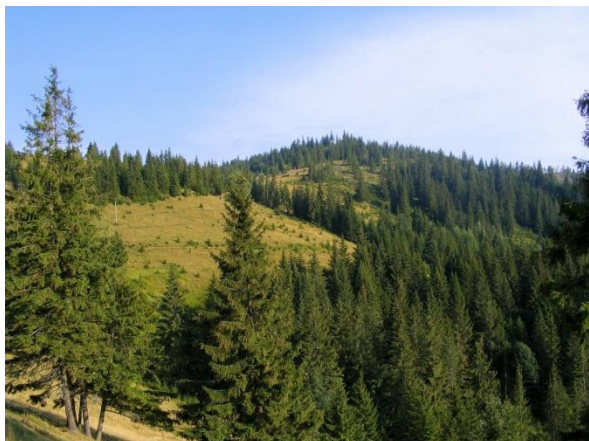
- Mikor beszélünk lápról?

.....

- Milyen a mocsarak állatvilága?

.....

1.2 Feladat: Válaszd ki, hogy az alábbi képek közül melyik a kakukktojás! Tegyel egy X-et a megfejtés alá! Választásodat indokold meg, írd be az adott keretbe!

4. ábra

5. ábra

6. ábra

7. ábra

1.3 Feladat: Helyettesítsd be a hiányzó szavakat az alábbi szövegbe a mellékelt szöveg segítségével (*mocsár, felázott, sűrű, mozdulatlan, csapadékvíz, beszivárogni, folyók, szabályozása, mezőgazdasági, lecsapoltak, láp, gazdag*)!

A állóvíztől teljesen terület,
 melyet általában növényzet, egybefüggő,
 víztükör borít. A sík vidéken a

..... meggyűlik, és sem lefolyni, sem a talajba
..... nem tud. A tavak és a vize
mocsarakat hozhat létre. A folyók előtt igen nagy
területeket borítottak el a mocsarak, melyeket
célokból jórészt A sekély mocsarat gyakran
teljesen belepíti a növényzet, ilyenkor a neve. A mocsarak állatvilága fajokban
rendkívül

1.4 Feladat: Írd be az üres keretekbe azokat a jellemzőket, amelyek a mocsárra érvényesek!
Segítségedre a mellékelt szöveg lehet!

8. ábra

1.5 Feladat: Húzd alá a helyes választ az alábbi állításokra!

• A mocsár állóvíztől teljesen felázott terület.	Igaz/Hamis
• A mocsarat hullámzó vízfelület borítja.	Igaz/Hamis
• A mocsarakban a csapadékvíz meggyűlik.	Igaz/Hamis
• A mocsár vize beszivárog a talajba.	Igaz/Hamis
• A tavak és a folyók vize mocsarakat hozhat létre.	Igaz/Hamis
• A folyók szabályozása előtt igen nagy területeket borítottak el a mocsarak.	Igaz/Hamis
• Erdőgazdasági célokból a mocsarak nagy részét lecsapolták.	Igaz/Hamis
• A mocsarak állatvilága fajokban rendkívül gazdag.	Igaz/Hamis

1.6 Feladat: Rajzolj le az alábbi keretbe egy mocsaras élőhelyet! Adj a rajzodnak egy frappáns címet!

Cím:

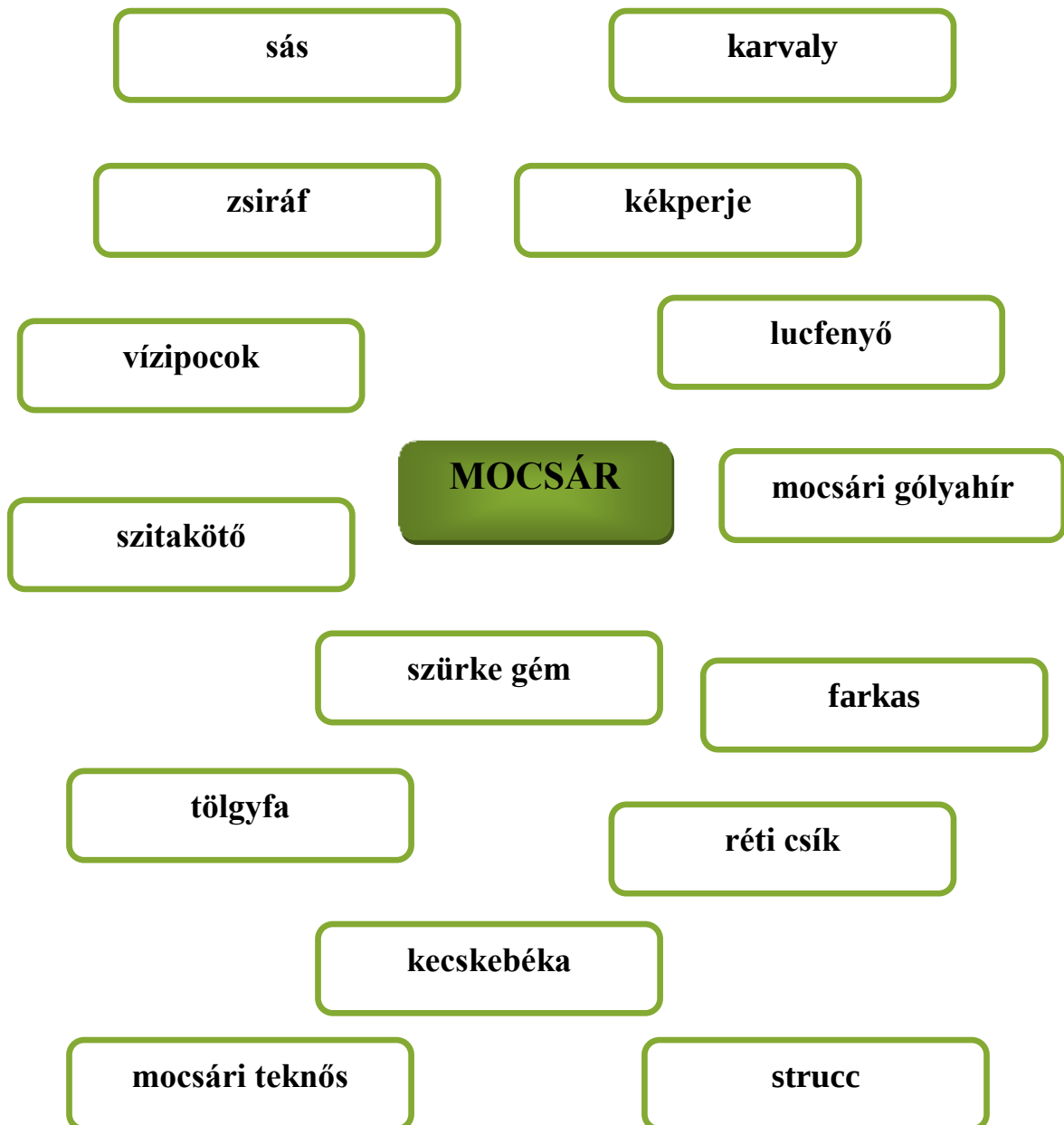
1.7 Feladat: Fejtsd meg a rejtvényt az alábbi kérdések alapján! A megfejtést a színes oszlopban kapod meg. A megoldást írd be a keretbe!

1.			O			Á	
2.		F			Y		
3.					P		É
4.	V		I		I		Ó
5.		N			F		
6.		Í		Á			
7.	F		Y		V	E	
8.		O		L		L	N
9.	K	C				É	A
10.		S				Y	
11.					Á		
12.		Ü		L			
13.					Ú		Ú

1. Állóvíztől teljesen felázott terület.
2. Felszíni víz egyik fajtája.
3. Ide tartozik az eső és a hó is.
4. Vízi hulló.
5. Mocsaras vidéken élő fa.
6. Vízben élő növény.
7. Mocsarat hozhat létre.
8. Ilyen a mocsarak víztükre.
9. Vízi kétéltű.
10. Mocsarak vízmélysége.

11. Nádasok növénye.
12. Ebbe a csoportba tartozik a vízisikló.
13. A mocsaraknak általában ilyen a növényzete.

1.8 Feladat: Kösd össze azokat a növényeket és állatokat a „MOCSÁR“ szóval, amelyek mocsaras tájakon élnek! Segítségére a mellékelt szöveg lehet!

1.9 Feladat: Válaszd ki, hogy az alábbi képek közül melyik két madár a kakukktojás! Tegyél egy X-et a megfejtés alá! Választásodat indokold meg, írd be az adott keretbe!

9. ábra – szürke gém

☐

10. ábra - kakukk

☐

11. ábra – erdei fülesbagoly

☐

12. ábra - gyurgyalag

☐

13. ábra – fehér gólya

☐

14. ábra - fácán

☐

1.10 Feladat: Írd le az alábbi keretbe azokat a szükséges tárgyakat, amelyeket magaddal vinnél egy mocsaras vidékre! Indokold meg a választásodat, hogy miért tartod fontosnak!

1.11 Feladat: Rakj ki az alábbi betűkből egy értelmes szavat! A megoldást írd be a keretbe!

G

L

Y

R

U

G

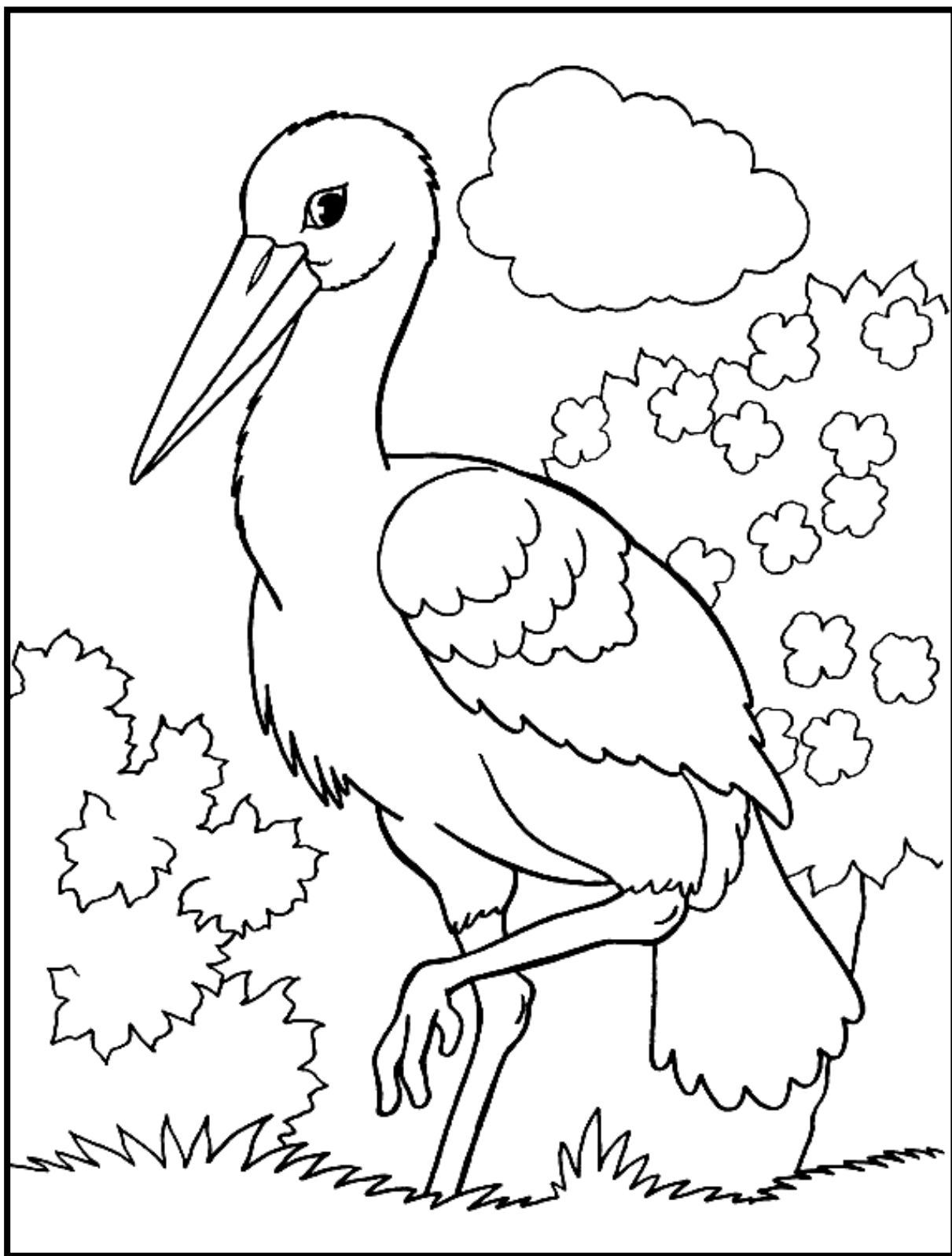
A

Y

G

A

1.12 Feladat: Színezd ki az alábbi kifestőt! A 13. ábra a segítségedre lehet.

15. ábra

1.13 Feladat: Nevezd meg az ábrákon látható állatokat és növényeket a tankönyv segítségével! A neveiket írd az ábrák mellé, az üres keretbe!

16. ábra

17. ábra

18. ábra

19. ábra

Zdroje

1. **ábra:** <http://www.idokep.hu/keptar/user/niki72/kep/105>
2. **ábra:** <http://www.panoramio.com/photo/35394013>
3. **ábra:** <http://www.xltphoto.net/images/swamp.jpg>
4. **ábra:** <http://www.panoramio.com/photo/5584753>
5. **ábra:** <http://kepguru.hu/foto/145284/mocsar-korhadt-fa-hinar-bekalencse-martely>
6. **ábra:** http://urbanista.blog.hu/2011/10/20/mocsar_debrecen_belvarosaban
7. **ábra:** <http://szaboendrefotonaploja.blogspot.sk/2010/05/teknos-homokban.html>
8. **ábra:** <http://www.tompic.hu/kepeim/talyak-helyek/>
9. **ábra:** http://ginger.kepeslap.com/Sz%FCrke%20g%E9m_IMAGEShow.asp?imageid=194896
10. **ábra:** http://csak_allatok.mindenkilapja.hu/html/19032085/render/madarak
11. **ábra:** <http://www.panoramio.com/photo/19678991>
12. **ábra:** <http://richpoi.com/cikkek/hazai/a-szinpompas-gyurgyalag-lett-a-2013-as-ev-madara.html>
13. **ábra:** http://allatvilagunk.hu/madarak/feher_golya.html
14. **ábra:** <http://allatvilagunk.hu/madarak/facan.html>
15. **ábra:** http://xfree.hu/kep_show.tvn?kid=72750&aid=76228&htr=1
16. **ábra:** <http://kekkallo.csillagpark.hu/gal.html>
17. **ábra:** <http://kepguru.hu/foto/139270/tavirozsa>
18. **ábra:** [http://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Natrix_natrix_\(Marek_Szczepanek\).jpg](http://hu.wikipedia.org/wiki/F%C3%A1jl:Natrix_natrix_(Marek_Szczepanek).jpg)
19. **ábra:** http://www.tananyag.almasi.hu/krez/a_vizpart/noveny/bekalencse.htm